



# ÖVANÅKERS KOMMUN

GÄVLEBORGS LÄN · BOX 305 · 828 00 EDSBYN  
KOMMUNKONTORET, LÄNGGATAN 24. 0271-227 50

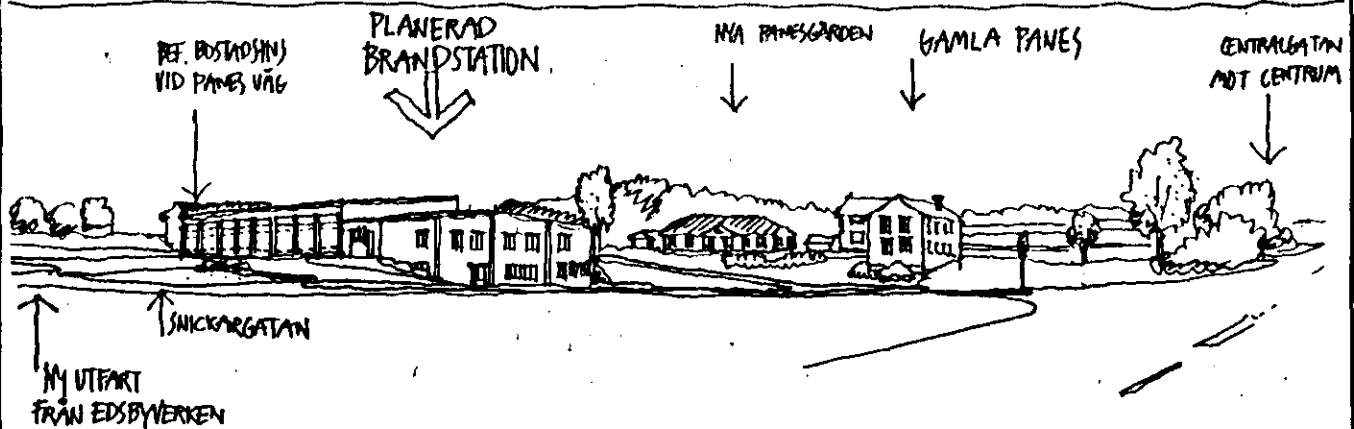
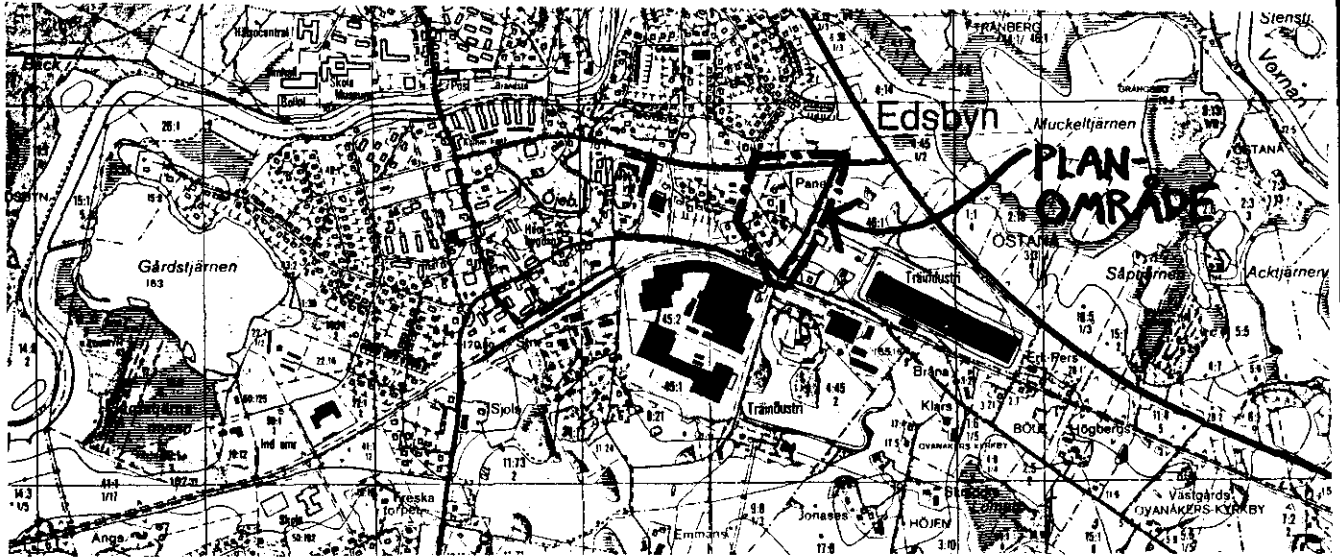
# DETALJPLAN

## PLANHANDLINGAR **ANTAGANDEHANDLING**

- BESKRIVNING 12 SID
- GENOMFÖRANDEBESKRIVNING 4 SID
- SAMRÅDSREDOGÖRELSE 5 SID
- SEPARAT ILLUSTRATIONSKARTA 1 BLAD A3
- 

- PLANKARTA MED BESTÄMMELSER 1 BLAD
- GRUNDKARTA BLAD
- FASTIGHETSFÖRTECKNING 3 SID
- PLANUTLÅTANDE SID, DAT
- 

ÖVERSIKTSKARTA OCH/ELLER BLAD



SKOPUNKT 4571 Ö SNICKARG. +158.0 (SITTANDE : B.)

EDSBYN, NY BRANDSTATION VID PANES · PERSPEKTIV 1987-05-11 VBB/6L

| BESLUTSDATUM                | INSTANS | DATUM      | SIGN | RUBRIK   |
|-----------------------------|---------|------------|------|--|
| GODKÄND FÖR SAMRÅD          | Bn au   | 1988-03-08 | ma   | <b>PANES</b><br>SÖDRA EDSBYN 4:14 M.FL<br><b>EDSBYN</b>  |
| GODKÄND FÖR UTSTÄLLNING     | Bn      | 1988-04-28 | ma   |  |
| GODKÄND FÖR ANTAGANDE       | Bn      | 1988-06-22 | ma   |  |
| ANTAGEN                     | Kf      | 1988-08-29 | ma   | DATUM<br><b>1988-04-22</b>   |
| <b>LAGAKRAFT</b>            | Reg     | 1989-09-21 |      | REVDATUM<br><b>1988-06-22</b>  |
| GENOMFÖRANDETIDEN<br>UPPHÖR |         | 1994-09-21 |      | PLANFÖRFATTARE<br><i>Hans Gillgren</i><br><b>HANS GILLGREN</b><br>ARKITEKT SAR<br>VBB/GILLARK, SUNDSVALL, TEL 060-171131 |

## **PANES**

Södra Edsbyn 4:14 m fl  
Edsbyn, Ovanåkers kommun

## **DETALJPLAN**

Utställningshandling 1988-04-22 Reviderad 1988-06-22  
Antagandehandling 1988-06-22

## **P L A N B E S K R I V N I N G**

### **HANDLINGAR**

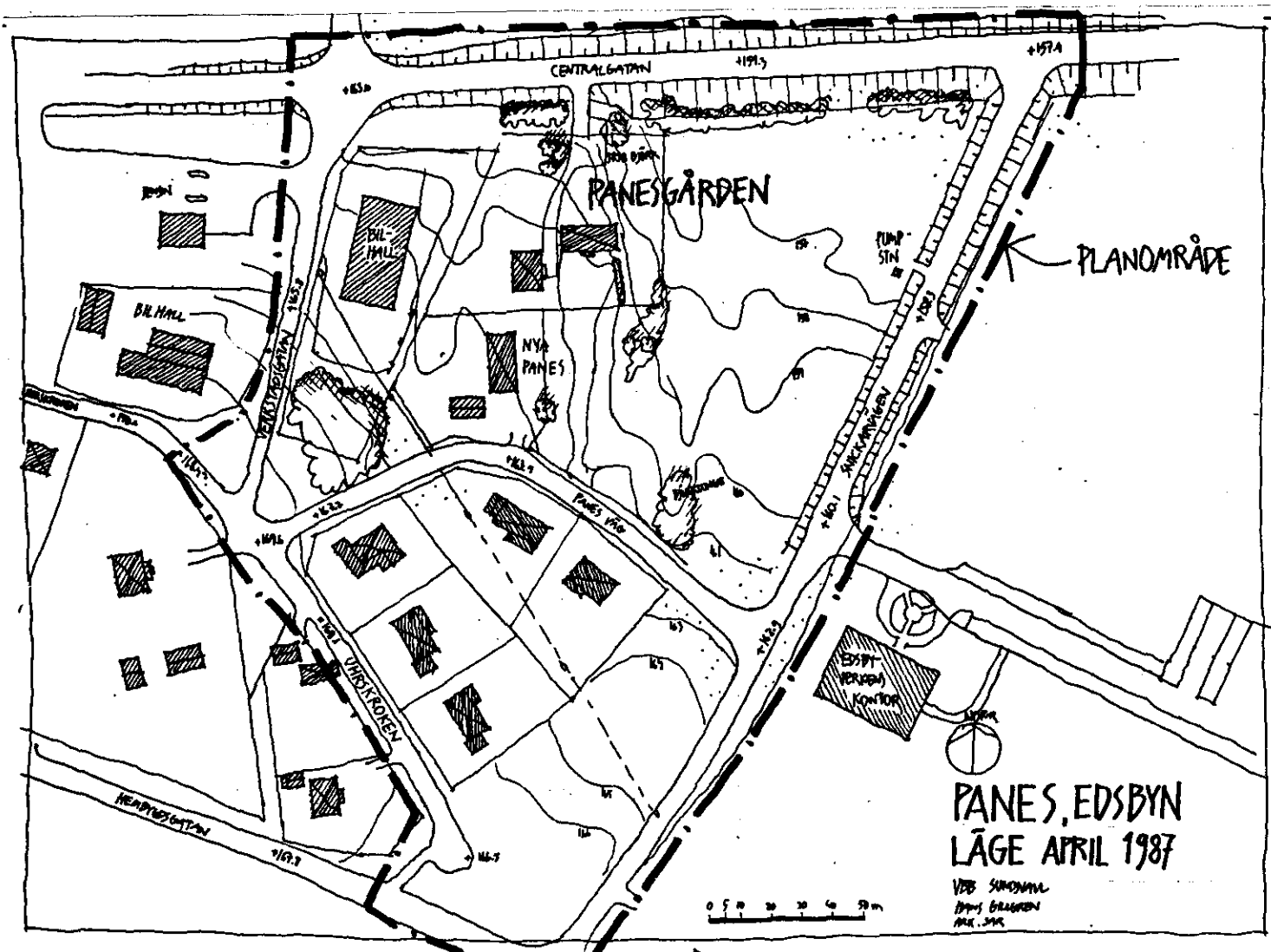
Planen består av följande handlingar:

- Plankarta i skala 1:1000 med planbestämmelser
- Planbeskrivning
- Genomförandebeskrivning
- Samrådsredogörelse

### **PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG**

Planens syfte är att möjliggöra byggande av en ny brandstation i Edsbyn samt att anpassa planen till genomfört byggande genom åren. Gällande detaljplan för merparten av området är fastställd 1965 och medger småindustri- och bostadsändamål. Den bebyggelse som kommit till har varit renodlad bostadsbebyggelse. Planen innebär i sina huvuddrag:

- En brandstation i ett plan med eventuell sluttningsvåning kan byggas öster om Panesgården och med utfart mot Snickarvägen. Marken är idag obebyggd ängsmark.
- Befintlig bostadsbebyggelse får planbestämmelser för renodlat bostadsändamål.
- Tidigare vägreservat för Snickarvägens kurva mot Hembygdsgatan slopas.
- Korsningen mellan Centralgatan och Snickarvägen byggs om. Snickarvägens mynning breddas till två körfält ut och förses med refuge.
- Korsningen mellan Panes väg, Uhrskroken och Verkstadsvägen byggs om så att den får en klarare utformning.



## PLANDATA

### Läge

Planområdet ligger intill Centralgatan mellan Snickarvägen och Verkstadsgränd i den östra delen av Edsbyn. Planområdet har avgränsats i norr genom Centralgatan, i väster genom Verkstadsgränd, i söder genom Uhrskroken och Hembygdsgatan och i öster av Snickarvägen. Samtliga gator har tagits med i planområdet för att deras funktion i gatunätet därigenom kan preciseras.

### Areal

Planområdets areal är 5,5 hektar. Hela området är tidigare planlagt.

### Markägoförhållanden

Drygt hälften av planområdets kvartersmark är i kommunens ägo, i huvudsak den obebyggda delen. Övrig mark är privatägda tomter samt gatumark.

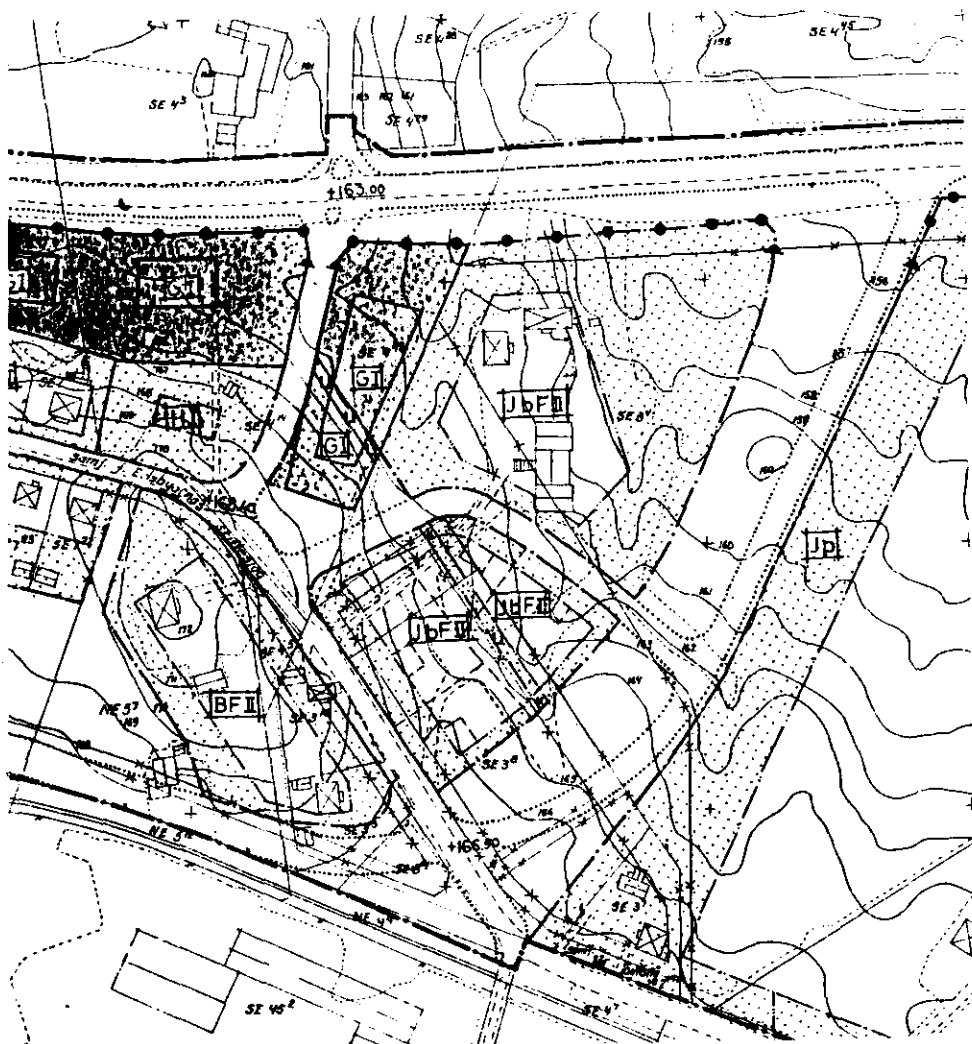
## TIDIGARE PLANER OCH KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN

### Översiktliga planer

Ett förslag till områdesplan för centrala Edsbyn upprättades 1984, där Thurffjell arkitektkontor i Falun svarade för markanvändning och VIAK i Falun för trafik och parkering. I detta förslag avsågs ingen förändring av markanvändningen för Panes-området. Detta var markerat som område för handel, småindustri och hantverk. En ny brandstation var i områdesplanen placerad vid Brohöljan, men detta läge har senare förkastats på grund av bl a utfartsproblem.

### Detaljplan

För större delen av planområdet gäller en byggnadsplan fastställd 4 juni 1965. I planområdets norra och södra kanter berörs två byggnadsplaner fastställda 29 sept 1977 respektive 31 jan 1969. Inom områdena för småindustri och bostäder (Jb F II) har endast renodlade bostadshus uppförts. Inom garageområdet (G) har en bilaffär uppförts.



Utsnitt ur  
byggnadsplan  
fastställd 1965

## Kommunala beslut i övrigt

Olika lägen för ny brandstation har diskuterats sen slutet av 1970-talet. Ett läge vid Brohöljan bedömdes av kommunstyrelsen mest lämpat i valet mellan bl a Panesområdet och området vid Edsbyverkens stol. Vid Brohöljan motsatte sig dock Vägverket en direkutfart på dåvarande riksväg 82 vilket av branstyrelsen sågs som en förutsättning. Andra förutsättningar var att ett tillräckligt stort markområde kunde tillskapas. Edsbyverken medgav ej att området vid stolen togs i anspråk då man ville förvissa sig om egna utbyggnadsmöjligheter. 1985 föll det slutliga valet på Panesområdet där utformningen av brandstationen, tomtdisposition och utfarter studerades.

I detta detaljplanearbete har inte ingått att utreda den översiktliga lokaliseringen av brandstationen, utan detta läge har varit en given förutsättning för detaljplanen.

## FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR GENOM PLANEN

### Natur

#### Mark och vegetation

Planområdet är en nordvästsluttning av en moränås med bebyggda tomter i den sydvästra delen och ängsmark i den nordöstra. Marken sluttar från nivån +170 till +155. I den lägsta nordöstra delen är marken fuktig och bevuxen med en ridå av lövträd närmast Centralgatan. Kring Panesgården finns några större lövträd samt buskar.

Planen innebär att den obebyggda marken tas i anspråk för brandstationens markbehov. I södra delen bibehålls den obebyggda marken som parkmark.

#### Geotekniska förhållanden

En geoteknisk undersökning har utförts av K-Konsult 1985-06-11. Den visar risk för sättningar i lösa jordlager i norra delen av området, närmast Centralgatan, varför brandstationen bör placeras i områdets södra del.

#### Fornlämningar

Inom området finns inga kända fornlämningar.

**Bebyggelse****Bostäder**

Bebyggelsen inom planområdet domineras av bostadsbebyggelse i friliggande enfamiljshus. Mitt i området ligger den gamla Panes-gården, en bondgård med släkthanor från 1500-talet. Gården består idag av en äldre huvudbyggnad från sent 1700-tal och en senare mangårdsbyggnad från slutet av 1800-talet, som genomgått en moderniserande ombyggnad under 1960-talet. Intill den äldre gårdsbildningen har den tidigare ägaren, hemmansägare Edvard Panes, byggt ett enplans bostadshus, som är utformat i anslutning till äldre byggnadstradition. Den gamla Panesgården är såväl i bevarandeprogrammet från 1987 som i områdesplanen från 1980 redovisad som en gård av stort kulturhistoriskt värde vilken skall ges q-bestämmelse i detaljplan.

Längs Panes väg och Uhrskroken ligger fem småhus byggda under 1970-talet. 1985 har en bilförsäljningslokal byggts vid Verkstadsgatan.

**Befintlig bebyggelse legaliseras**

Planen innebär, att befintlig bebyggelse kan bestå genom att tillåten markanvändning ändras, så att den stämmer med nuvarande markanvändning.

**Brandstation**

Planen ger byggrätt för en brandstation öster om Panesgården. Byggnaden skall placeras i områdets södra del. Detta dels på grund av grundförhållandena och befintlig avloppsledning, dels för att byggnaden inte ska komma för nära och skymma Panesgården.

Markens användning för brandstation och därmed sambörig verksamhet innebär att till brandstationen knuten verksamhet kommer att äga rum på toften.

Det gäller fordonstrafik, fordonsvård, övrig materielvård, smärre övningsverksamhet med demonstrationer av släckningsutrustning m m. Mer omfattande övningsverksamhet, t ex med rökdykningsövningar är inte tänkt inom detta område.

Bullrande eller rökalkstrande verksamhet får inte förekomma inom de delar av tomten som ligger närmare kringliggande bostadshus än 50 meter. En särskild bestämmelse om detta har medtagits i planen (m1).

#### Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Byggnaderna i den gamla Panesgården har givits en q1-bestämmelse, som innebär att byggnaderna ej får rivas eller förvanskas till sin yttre form och allmänna karaktär. Den äldsta byggnaden närmast Centralgatan är viktig att bevara oförändrad också beroende av dess skyltläge vid infarten till Edsbyn, där den tydligt visar den traditionella bebyggelsekaraktären i trakten. Den andra byggnaden är förändrad med bl a modernare fönster och bör helst återställas. Den är dock viktig som del i gårdsbildningen och har därför belagts med rivningsförbud.

#### Skyddsrum

Edsbyn är inte skyddsrumsort, varför ingen redovisning av skyddsrumbehov behöver ske i planen.

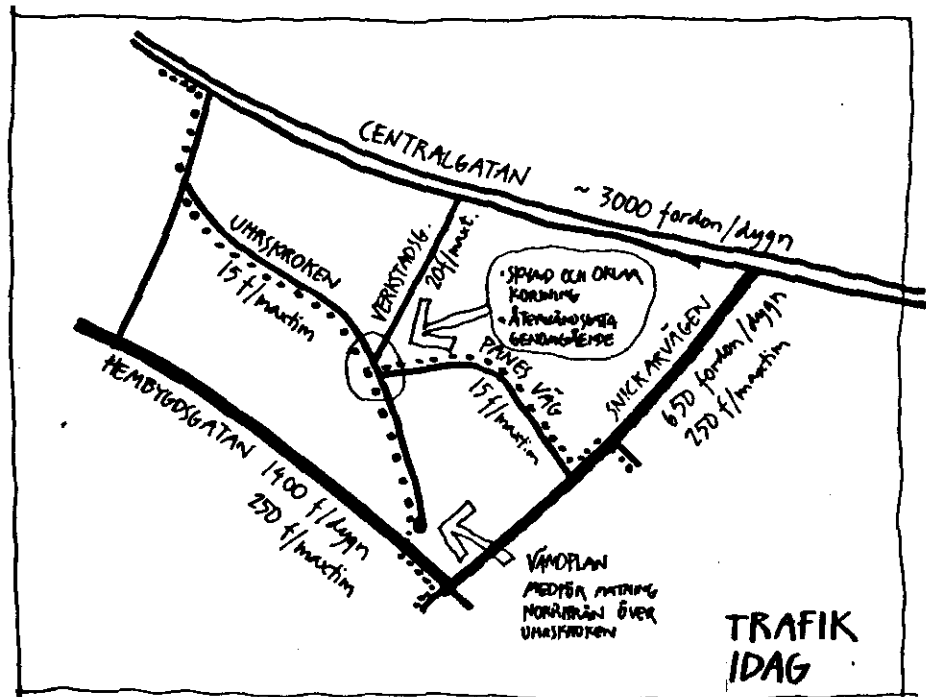
#### **Priytor**

#### Lek och rekreation

För bostäderna inom planområdet finns utrymme för lek och rekreation på de enskilda tomterna. Området intill Snickarvägen och Uhrskroken, som på plankartan har beteckningen NATUR, är tillgängligt för lek och rekreation, men kommunen har inga planer på att iordningställa någon lekplats inom detta område. I anslutning till den nybyggda korsningen mellan Uhrskroken och Verkstadsgatan iordningställs en mindre plantering med några sittplatser.

#### **Gator och trafik** Gatunät

I förslag till områdesplan för centrala Edsbyn (1984) (som på sikt föreslår en utbyggnad av den så kallade "Lillbovägens förlängning" mellan väg 294 och 301, med anslutning till väg 301 öster om Edsbyverken) klassificeras Centralgatan som huvudgata enligt TRÅD:s nomenklatur. Den ingår alltså i tätortens huvudnät. Övriga gator bedöms ingå i tätortens lokálnät. Trafikbelastningen är ca 3000 fordon/dygn (vardagsmedeldygn). Snickarvägen klassas som uppsamlingsgata i lokálnätet och har ca 650 fordon/dygn.



Även Hembygdsgatan är uppsamlingsgata med ca 1400 fordon/dygn. Verkstadsgränd, Panes väg och Uhrskroken är lokalgator på vilka ingen genomfartstrafik är avsedd. Trafikmängderna är mycket låga på dessa, mellan 15 och 20 fordon per timme under maxtrafik. (Uppgifter från VIAK).

Klassificeringen förutsätter att den så kallade "Lillbovägens förlängning" (mellan väg 294 och 301, med anslutning till väg 301 öster om Edsbyverken) kommer till stånd på sikt, då ingående i tätortens huvudnät.

Huvudgatan Centralgatan och uppsamlingsgatan Snickarvägen har acceptabel standard. Korsningen mellan Uhrskroken, Panes väg och Verkstadsgränd har oklar utformning på grund av linjeföring, lutning och stora sammanhängande asfaltytor.

I områdesplanen 1984 föreslogs en avstängning av Uhrskrokens utfart på Hembygdsgatan och Panesvägens utfart på Snickarvägen. Syftet var att få bort genomfartstrafiken genom bostadsområdet. Den förstnämnda avstängningen har genomförts. I detta planarbete har avstängningen av Panes väg tagits upp till förnyad diskussion, bl a vid ett samrådsmöte med fastighetsägarna där man bestämt motsatte sig en avstängning. Detta främst på grund av att Panes väg lutar kraftigt upp mot Uhrskroken (7%) och att det är svårt att ta sig upp för denna backe efter snöfall tidiga morgnar.



Vidare framfördes att genomfartstrafiken på Panes väg är av ringa omfattning och inte orsakar några problem. Slutsatsen är att Panes väg skall ha kvar sin anslutning till Snickarvägen. Gällande förbud mot genomfart bör dock behållas.

Planen innebär att nuvarande gatunät bibehålles i stort sett oförändrat.

De förändringar som görs är:

1. Korsningen mellan Centralgatan och Snickarvägen byggs om. Snickarvägens mynning breddas till två körfält ut och förses med refuge. Främsta motiv för åtgärden är att utryckande fordon lättare skall kunna passera korsningen och ev stillastående fordon.
2. Korsningen Uhrskroken - Panes väg - Verkstadsgatan byggs om till en fyrvägskorsning.

#### Gatustandard

De lokalgator som ingår i planen skall ha i huvudsak följande utformningsstandard:

|                |  |
|----------------|--|
| Bredd:         | Körbana 5,5 m<br>Gångbana -<br>Sidoremsa för snöupplag mm<br>2,5 m på varje sida |
| Beläggning:    | Asfalt   |
| Avvattning:    | Öppna diken  |
| Gatubelysning: | Ja   |

#### Gång- och cykeltrafik

De stora målpunkterna för cykeltrafiken i området är EIA, Edsbyverken, SP och Gunnarsson & Co. Enligt förslag till områdesplan skall GC-trafiken ledas via lokalgatorna Panes väg och Uhrskroken. Observationer under eftermiddags-maxtimmen visar att så sker redan idag. Ovans nämnda gator utgör också, tillsammans med Bruggevägen, skolväg för låg- och mellanstadiet (Celsiuskolan).

Från Panes väg avses GC-väg mot Edsbyverken anläggas.

#### Kollektivtrafik

Området trafikeras av buss Edsbyn-Bollnäs; detta via Bruggevägen - Hembygdsgatan - Ämnebo. Trafiken utgörs f n av 6 bussar per riktning och dag. Ledbussar (18 m) förekommer. Buss-



en utformning av brandstationen med en souter-rängvåning med garage åt norr är det en klar fördel med två anslutningar till Snickarvägen, varav den norra skall begränsas till att endast användas som infart.

En samordning till endast en utfart är tekniskt möjlig men ger en sämre lösning ur brandförsvarssynpunkt med mindre flexibilitet i vissa situationer, t ex utryckning med materiel från nedre planet vid svårt väglag. Den låga trafikintensiteten på Snickarvägen motiverar inte heller att antalet utfarter begränsas till endast en. Mot denna bakgrund har utfartsförbud i planen lagts ut med en möjlighet till dubbla utfarter om den slutliga dispositionen av tomten visar behov av detta.

### **Planteringar**

Runt brandstationens stora asfaltytor är det viktigt att ordna buskplanteringar för att så långt möjligt motverka det storskaliga intryck brandstationen kan ge i den annars småskaliga bostadsbebyggelsen. Detta är särskilt angeläget mot Centralgatan, infartsgatan, och mot angränsande villabebyggelse. Även vid brandstationens nordöstra hörn måste en träd- och buskplantering ordnas för att bryta ner intrycket av den stora byggnaden.

Skärmplanteringen krävs i planen genom en särskild bestämmelse som stadgar buskplantering som bildar en 2-3 m hög skärm. Förslagsvis planteras syrén eller en blandning av syrén och fläder. Avsikten är att få en skärm som döljer byggnad och asfaltytor men inte skymmer utsikten.

### **Störningar**

Området är idag utsatt för störningar endast i form av smärre vägtrafikbuller från Centralgatan. Närmaste tänkbara uteplats vid bostadshus ligger ca 50 m från gatan vilket bedöms ge en bullernivå klart under 55dB(A). Någon bullerberäkning har därför ej genomförts.

Planen innebär i och med brandstationen en viss risk för mindre störningar av den fordonstrafik, de släckningsövningar etc som ingår i brandförsvarsverksamheten. Verksamheter som innebär störande buller (mer än 55 dB(A) vid tomtgräns) eller störningar av rökalkstrande verksamhet får ej förläggas till den del av tomten som ligger närmast kringliggande bostäder. En särskild bestämmelse om detta har införts i planen (m1).

## **Teknisk försörjning**

### Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsledningsnätet är utbyggt inom planområdet och en anslutning kan ske inom brandstationens tomt. Intill Snickarvägen ligger en avloppspumpstation som vid servicebehov får nås från brandstationstomten.

Dagvattenomhändertagande sker idag genom öppna diken.

Planen innebär ingen förändring av VA-ledningsnätet. u-områden för befintliga ledningar har lagts ut med bredden 6 m. u-områdena är på plankartan markerade med streckraster. Rasterets kanter är då gränser för ledningsområdet men utgör inte gräns för andra bestämmelser. Placering av brandstationsbyggnaden kan ske utan att befintliga ledningar behöver flyttas.

### Elförsörjning

Elverket har begärt plats för en ny transformatorstation intill Panes väg. För detta ändamål har ett E5-område lagts ut sydväst om Södra Edsbyn 3:4.

### Tele

Längs Centralgatans södra vägdiken går en telekabel. Denna har i planen lagts inom vägområdet.

### Avfall

Sophämtning i området sker en gång per vecka.

## **Administrativa frågor**

### Genomförandetid

Genomförandetiden har satts till fem år från det datum planen vinner laga kraft.

**REVIDERING**

Planförslaget har 1988-06-22 reviderats enligt följande:

- Gränsen mellan Hembygdsgatan och järnvägsområdet (T4) har flyttats till bef fastighetsgräns från att ha legat i staketets läge.
- z-området (tillgängligt för biltrafik) i T4-området har minskats något.

I planbeskrivningen, sid 6 och 7 har vägnumret 601 ändrats till 294. Beskrivningarna och samrådsredogörelsen har givits rubriken "Antagandehandling" och daterats efter revideringsdatum.

Sundsvall 1988-06-22

VBB/GILLARK



Hans Gillgren  
Arkitekt SAR